

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/12976. számú
törvényjavaslat**

**a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény
módosításáról**

**Előadó: Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere**

2013. november

2013. évi ... törvény

a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény módosításáról

1. §

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény (a továbbiakban: MMA tv.) 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az MMA-t a rendes tagok, a levelező tagok, a nem akadémikus tagok, valamint a pártoló és a tiszteletbeli tagok alkotják, akik e törvényben meghatározott köztestületi jogaikat közvetlen részvétel vagy képviselő útján – e törvényben meghatározott módon – gyakorolják.”

2. §

Az MMA tv. 4. § (2) bekezdés *q)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az MMA közfeladatai a következők:)

„*q)* a különböző művészeti ágak művelése és korszerű művészetelméleti álláspontok kialakítása érdekében tagozatokat hoz létre és működtet.”

3. §

Az MMA tv. I. Fejezete az 5. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:

„2/A. Az MMA együttműködése más szervezetekkel

5/A. § (1) Az MMA elősegíti a művészeket, művészetelméleti szakembereket összefogó hazai, határon túli magyar, külföldi és nemzetközi civil szervezetek szakmai és közéleti tevékenységének fenntartását és fejlesztését, valamint nyitott a külföldi hasonló rendeltetésű intézményekkel való együttműködésre.

(2) Az MMA az (1) bekezdésben meghatározott szervezetekkel együttműködési megállapodást köthet.”

4. §

Az MMA tv. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § Az MMA köztestületi tagjai a rendes tagok, a levelező tagok, a nem akadémikus tagok, a tiszteletbeli tagok és a pártoló tagok. Az MMA tagjait – a 7. § (2) bekezdésében és a

8/A. § (1) bekezdésében meghatározott kivétellel – a közgyűlés választja közvetlen és titkos szavazás útján.”

5. §

(1) Az MMA tv. 7. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Rendes taggá választható – az (1) bekezdésben foglaltakon túl – az a személy, aki a művészeti tevékenységgel kapcsolatos korszerű elméleti álláspontok megismertetésével és közvetítésével, tendenciák megfigyelésével, garanciarendszerek kidolgozásával kimagasló eredményeket és széles körű társadalmi elismertséget ért el.”

(2) Az MMA tv. 7. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) Rendes taggá a levelező tag választható, legkorábban a levelező taggá választása napját követő két év elteltével.”

(3) Az MMA tv. 7. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha valamely művész vagy művészetelméleti szakember az MMA rendes tagjára vonatkozó, e törvényben támasztott feltételeknek megfelel és rendelkezik az MMA legalább négy rendes vagy levelező tagjának ajánlásával, úgy rendes tagként való jelöléséről az MMA 20. § (1) és (2) bekezdése szerinti tagozata dönt. A tagozat támogatása esetén a művész vagy művészetelméleti szakember regisztrált tagjelöltté válik. Rendes tagot a közgyűlés a regisztrált tagjelöltek közül választ.”

6. §

(1) Az MMA tv. 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közgyűlés a 7. § (4) bekezdésében meghatározott eljárás alkalmazásával levelező tagokat választhat. A levelező tagnak meg kell felelnie a 7. § (1) vagy (1a) bekezdésében meghatározott feltételeknek.”

(2) Az MMA tv. 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A levelező tagok száma nem lehet több 50 főnél.”

7. §

Az MMA tv. a következő 8/A. és 8/B. §-sal egészül ki:

„8/A. § (1) Nem akadémikus tagként felvételét kérheti az MMA-ba

a) a DLA fokozattal,

- b) az Alapszabályban meghatározott hazai művészeti szakmai elismeréssel vagy
 - c) külföldi művészeti szakmai elismeréssel
- rendelkező személy.

(2) Az (1) bekezdés *a*) és *b*) pontja alapján felvételét kérő személyt az elnökség felveszi a nem akadémikus tagok központi köztestületi nyilvántartásába.

(3) Az (1) bekezdés *c*) pontja alapján felvételét kérő személyt az elnökség a kérelmező által megjelölt tagozat támogató javaslata alapján felveszi a nem akadémikus tagok központi köztestületi nyilvántartásába.

(4) A nem akadémikus tag képviselő útján, a 13. § (2) bekezdése, a 16. § (4) bekezdése és a 20. § (3a) bekezdése szerint gyakorolja köztestületi jogait.

8/B. § (1) A nem akadémikus tagok köztestületi jogaik gyakorlására maguk közül közgyűlési képviselőket (a továbbiakban: közgyűlési képviselő) választanak. A közgyűlési képviselők számát tagozatonként – a rendes és levelező tagok, valamint a nem akadémikus tagok létszámának tagozatonkénti megoszlására figyelemmel – az elnökség határozza meg azzal, hogy minden, nem akadémikus taggal rendelkező tagozat rendelkezzen legalább két fő közgyűlési képviselővel.

(2) A közgyűlési képviselők száma nem lehet több 50 főnél.

(3) A közgyűlési képviselő mandátuma négy évre szól.”

8. §

Az MMA tv. 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tagfelvételi eljárás és a közgyűlési képviselők megválasztásának részletes szabályairól e törvény keretei között az Alapszabály rendelkezik.”

9. §

Az MMA tv. 13. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közgyűlést a rendes tagok, a levelező tagok és a közgyűlési képviselők alkotják, akik köztestületi jogaikat a közgyűlésen – ha e törvény másként nem rendelkezik – szavazati joguk útján gyakorolják. A közgyűlésen tanácskozási joggal részt vehet az MMA tiszteletbeli, valamint pártoló tagja.”

10. §

(1) Az MMA tv. 14. § *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az MMA közgyűlése)

„c) a nem akadémikus tag kivételével dönt a tagok megválasztásáról, valamint a tagozatok vezetői kivételével megválasztja és visszahívja az MMA tisztségviselőit;”

(2) Az MMA tv. 14. § *h)* és *i)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az MMA közgyűlése)

„*h)* határoz az 5/A. § (2) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás megkötéséről;
i) a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően határoz az MMA vagyona
ia) átruházásáról, megterheléséről, ha a vagyonelem forgalmi értéke meghaladja a 25 millió forintot, továbbá – értékhatártól függetlenül – átruházásának és megterhelésének elveiről, valamint

ib) használatba adásának, egyéb módon történő hasznosításának elveiről;”

(3) Az MMA tv. 14. § *k)* és *l)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az MMA közgyűlése)

„*k)* dönt – az *i)* pont *ia)* alpontban foglalt eltéréssel – az MMA általi kötelezettségvállalásról (a továbbiakban: egyéb kötelezettségvállalás), ha annak értéke meghaladja a 100 millió forintot;

l) elfogadja az Alapszabály részét képező

la) az *i)* pont *ia)* és *ib)* alpont, valamint a *j)* pont szerinti elvekre is figyelemmel megállapított vagyongazdálkodási szabályzatot és

lb) közbeszerzési szabályzatot;”

11. §

(1) Az MMA tv. 15. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közgyűlést a napirend megjelölésével az MMA elnöke, valamint a 18. § (6) bekezdése esetén az MMA felügyelő testülete hívja össze.”

(2) Az MMA tv. 15. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Közgyűlést kell tartani akkor is, ha ezt – a napirend megjelölésével – a rendes tagok, a levelező tagok és a közgyűlési képviselők (a továbbiakban együtt: szavazati jogú tagok) egyötöde vagy a felügyelő testület írásban kezdeményezi. Az Alapszabály meghatározhatja a közgyűlés kötelező összehívásának további eseteit is.”

12. §

Az MMA tv. 16. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A közgyűlési képviselő a tagválasztás, valamint a rendes és a levelező tag köztestületi jogainak gyakorlásával összefüggő döntések során szavazati joggal nem rendelkezik.”

13. §

Az MMA tv. 17. § (5) bekezdés *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a bekezdés a következő *j)* és *k)* ponttal egészül ki:

[Az elnökség az (1) bekezdésben foglaltakon túl]

„*i)* javaslatot tesz az 5/A. § (2) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás megkötésére;

j) vezeti a nem akadémikus tagok központi köztestületi nyilvántartását; továbbá

k) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket a közgyűlés vagy az Alapszabály a hatáskörébe utal.”

14. §

(1) Az MMA tv. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az MMA közfeladatainak ellátását tagozatok segítik.”

(2) Az MMA tv. 20. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A közgyűlési képviselő annak a tagozatnak a munkájában vehet részt, amely tagozatban közgyűlési képviselővé választották. A közgyűlési képviselő a tagjelölés és a tagok köztestületi jogainak gyakorlásával összefüggő tagozati döntések során szavazati joggal nem rendelkezik.”

15. §

Az MMA tv. 22. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az elnök dönt az egyéb kötelezettségvállalásról, ha annak értéke nem haladja meg az 50 millió forintot és a döntés nem tartozik az elnökség vagy a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe.”

16. §

Az MMA tv. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § Az elnököt feladatai ellátásában – a határon túli magyar ügyekben és a nemzetközi ügyekben – két, a közgyűlés által három évre a rendes vagy levelező tagok közül választott alelnök segíti. Az alelnök egy alkalommal újraválasztható.”

17. §

(1) Az MMA tv. 27. § (1)-(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az MMA – közfeladatai ellátása érdekében – a vagyonával önállóan gazdálkodik, ennek részletes szabályait a vagyongazdálkodási szabályzat határozza meg.

(2) Az MMA vagyona lehet

- a) ingatlan és ingó (ideértve a pénzeszközöket is) dolog,
- b) tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír, egyéb gazdasági társasági részesedés, valamint
- c) immateriális javak, vagyoni értékű jog.

(3) Az MMA vagyona származása szerint lehet

- a) törvény alapján az MMA tulajdonába adott állami vagyon,
- b) az MMA számára ingyenesen átruházott (adományozott) vagyon (ideértve a tag által juttatott vagyont is), valamint
- c) az MMA közfeladatai ellátása érdekében az a) és b) pontban foglaltaktól eltérő módon a tulajdonába került vagyon.

(4) Az MMA vagyonának átruházásáról, megterheléséről, használatba adásáról (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: hasznosítás) – ide nem értve a pénzeszközfelhasználást – e törvényben és a vagyongazdálkodási szabályzatban meghatározottak szerint a közgyűlés vagy az elnökség dönt.

(5) Az MMA vagyonának hasznosítására – ide nem értve a pénzeszközfelhasználást – kizárólag külső, független szakértő által megállapított értékbecslés alapján kerülhet sor. A vagyon hasznosítására – a 28. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – az MMA nyilvános pályázatot ír ki a vagyongazdálkodási szabályzatban meghatározott részletes szabályok szerint, ha az érvényes értékbecsléssel megállapított forgalmi érték ingatlan esetében a 25 millió forintot, egyéb vagyonelem esetében az 5 millió forintot meghaladja. A vagyon hasznosítására irányuló szerződés – ide nem értve a vagyon átruházását, megterhelését célzó szerződést – megkötéséről, ha a szerződéssel érintett vagyon forgalmi értéke az 50 millió forintot nem haladja meg, az elnök, ha az 50 millió forintot meghaladja, az elnökség, és ha a 100 millió forintot meghaladja, a közgyűlés dönt.

(6) Az MMA a vagyona hasznosításából származó, átmenetileg szabad pénzeszközeit állampapírok vásárlásával hasznosíthatja.

(7) Az MMA a vagyona terhére – közfeladatai ellátása céljából – zártkörűen működő részvénytársaságot, korlátolt felelősségű társaságot alapíthat vagy ilyen gazdasági társaságban – ha törvény más feltételt nem határoz meg – legalább a nemzeti vagyonról szóló törvény szerinti többségi befolyást szerezhethet.”

(2) Az MMA tv. 27. § (12) és (13) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(12) Az MMA irányítása alá tartozó költségvetési szerv saját tulajdonnal nem rendelkezik, vagyont kizárólag az MMA képviselőjében eljárva, az MMA javára szerezhethet.

(13) Az MMA működésének és fejlesztésének elősegítésére – tulajdonába kerülő – adományokat, támogatásokat fogadhat el. Az elfogadás feltételeit és a kapcsolódó részletszabályokat a vagyongazdálkodási szabályzat határozza meg.”

18. §

Az MMA tv. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § (1) Az MMA

- a) közfeladatainak szervezését,
 - b) vagyonának hasznosításával összefüggő pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatokat, valamint
 - c) költségvetési fejezetével és az MMA által irányított költségvetési szervekkel kapcsolatos, a köztisztviselők közfeladatai ellátásával összefüggő igazgatási és gazdálkodási feladatokat
- az MMA Titkársága látja el.

(2) Az MMA Titkársága az MMA irányítása alá tartozó költségvetési szerv, amelynek a közfeladat-szervezési, igazgatási és gazdálkodási feladatokat ellátó alkalmazottja – a főtitkárt is beleértve – közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselő és közszolgálati ügykezelő.

(3) Az MMA Titkárságának alapító okiratát az MMA elnöke adja ki.

(4) Az MMA Titkárságának vagyonkezelési feladatait, illetve vagyonhasználati jogait részletesen a vagyongazdálkodási szabályzat határozza meg. Ha az MMA a vagyona hasznosításával összefüggő valamely pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladat ellátására az irányítása alá tartozó egyéb költségvetési szervet bíz meg, azzal – pályázat kiírása nélkül – vagyon hasznosítására irányuló szerződést köt. A vagyon hasznosítására irányuló szerződés megkötésére a 27. § (5) bekezdését alkalmazni kell. A vagyon hasznosítására irányuló szerződés tartalmára és formájára irányadó rendelkezéseket a vagyongazdálkodási szabályzat határozza meg.

(5) Az MMA által irányított költségvetési szerveknél foglalkoztatottra – az MMA Titkárságának a közfeladat-szervezési, igazgatási és gazdálkodási feladatokat ellátó

köztisztviselője, közszolgálati ügykezelője vagy munkavállalója kivételével – a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt kell alkalmazni.”

19. §

Az MMA tv. a 28. §-t követően a következő III/A. Fejezettel egészül ki:

„III/A. Fejezet

A Nemzet Művésze-díj

28/A. § (1) Az Országgyűlés a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó, leginkább elismert – megelőzőleg Kossuth-díjban részesített és 65. életévét, táncművész esetében 50. életévét betöltött – képviselőinek személyes megbecsülése, méltó életkörülményeinek biztosítása céljából Nemzet Művésze-díjat (a továbbiakban: díj) alapít.

(2) A díj az alábbi művészeti területeken adományozható:

- a) színházművészet,
- b) irodalom,
- c) zeneművészet,
- d) képzőművészet,
- e) filmművészet,
- f) építőművészet,
- g) táncművészet,
- h) iparművészet,
- i) fotóművészet, valamint
- j) népművészet.

(3) A díjazott az adományozásról okiratot kap, jogosult a Nemzet Művésze cím viselésére és az adományozást követő hónap első napjától élete végéig havi életjáradékban részesül. Az életjáradék összege havonta az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a huszonháromszorosa.

(4) Ha a díjazott Nemzet Színésze, Magyar Mozgókép Mestere vagy Magyar Állami Operaház Mesterművésze cím (a továbbiakban együtt: egyéb művészeti elismerés) viselésére is jogosult, a (3) bekezdés szerinti életjáradék igénybevételével egyidejűleg, az egyéb művészeti elismerésre tekintettel a központi költségvetés terhére havi juttatásban, életjáradékban vagy egyéb jutalomban nem részesíthető.

28/B. § (1) A Nemzet Művésze címet egyidejűleg legfeljebb 70 személy viselheti.

(2) Ha a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 70 fő alá csökken, az elnökség határozza meg, hogy a megüresedett díjazotti helyen a díj a 28/A. § (2) bekezdésében meghatározott mely művészeti területen adományozható.

28/C. § (1) A díj kizárólag egyéni teljesítmény elismeréseként és személyenként egy alkalommal adományozható.

(2) A díj megosztva vagy posztumusz nem adományozható.

(3) Kivételes méltánylást érdemlő esetben adományozható a díj annak, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek, függetlenül attól, hogy mentesült-e az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól.

(4) A díj nem adományozható a köztársasági elnök, országgyűlési képviselő, európai parlamenti képviselő, az Alkotmánybíróság tagja, a Kúria elnöke és elnökhelyettese, a legfőbb ügyész és helyettese, az Állami Számvevőszék elnöke és alelnöke, a Magyar Nemzeti Bank elnöke és alelnöke, az alapvető jogok biztosa és helyettesei, valamint állami vezető részére.

28/D. § (1) A díjat az MMA elnöke az MMA megalakulásának évfordulója (november 5.) alkalmából adományozza. A díjat az MMA elnöke és a miniszterelnök vagy az általuk kijelölt egy-egy személy adja át.

(2) A díj adományozására tárgyév június 30. napjáig javaslatot tehet

- a) a díj birtokosa,
- b) a (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a tagozat és
- c) a kultúráért felelős miniszter.

(3) Az elnökség határozza meg, hogy mely tagozat a 28/A. § (2) bekezdésében meghatározott mely művészeti területen tehet a díj adományozására javaslatot.

(4) A díj adományozását a javaslattételre jogosultnál bárki kezdeményezheti.

(5) Az írásban előterjesztett javaslatnak tartalmaznia kell a jelölt szakmai életútját és művészeti teljesítménye ismertetését, valamint azokat az indokokat, amelyek a díj odaítélését megalapozhatják.

28/E. § (1) A díj odaítéléséről a Nemzet Művésze-díj Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) dönt.

(2) A Bizottságot 11 Kossuth-díjjal kitüntetett művész alkotja.

(3) A Bizottság elnöke az MMA elnöke, amennyiben Kossuth-díjjal kitüntetett személy. Ha az MMA elnöke nem Kossuth-díjjal kitüntetett személy, a Bizottság elnökét az elnökség kéri fel az MMA Kossuth-díjjal kitüntetett rendes vagy levelező tagjai közül.

(4) A Bizottság 8 tagját a Bizottság elnöke, 2 tagját a kultúráért felelős miniszter kéri fel legfeljebb 3 évre.

(5) A Bizottság tagjainak felkérése során törekedni kell a 28/A. § (2) bekezdése szerinti egyes művészeti területek lehetőség szerinti reprezentálására, amelynek érdekében a tagok jelölése során a Bizottság elnöke és a kultúráért felelős miniszter együttműködésre köteles.

(6) A Bizottság saját tagjai közül alelnököt választ.

(7) A Bizottság elnökére vagy valamely tagjára vonatkozó díjazási javaslatétel esetén, ha a jelölést az érintett elfogadja, az érintett helyett az arra jogosult a tárgyévi döntésre új elnököt vagy tagot kér fel.

28/F. § A Bizottság a javaslattal érintett személyt tárgyévi július 31. napjáig tájékoztatja a jelölésről. Ha a díjra javasolt személy tárgyévi szeptember 15. napjáig nyilatkozik arról, hogy a díjat nem fogadja el, részére a Bizottság a díjat nem ítélni oda. Az így megüresedett díjazotti helyre a tárgyévet követő évben tehető javaslat és ítélni oda a díj.

28/G. § A díj adományozásával és a Bizottság működésével kapcsolatos adminisztratív és titkársági feladatokat az MMA Titkársága látja el.

28/H. § (1) A Nemzet Művésze cím viselésére és a díjjal járó életjáradékra nem jogosult az a személy, akitől a díjat visszavonták vagy aki a díjról lemondott.

(2) A Bizottság érdemtelenység esetén a díj visszavonásáról dönthet. Érdemtelenység esete áll fenn különösen, ha a díjazottat bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélik, függetlenül attól, hogy mentesült-e az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól. Nem vonható vissza a díj ugyanazon bűncselekmény miatt attól a díjazottól, akinek a 28/C. § (3) bekezdés alapján adományozták a díjat.

(3) A Nemzet Művésze a díjról – a Bizottsághoz címzett írásbeli nyilatkozat útján – lemondhat.

28/I. § (1) Az MMA Titkársága a díjazottakról nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

- a) a díjazott nevét, születési helyét és időpontját,
- b) a díj adományozásának időpontját és rövid indokolását,
- c) az egyéb művészeti elismerés adományozásának időpontját,
- d) a díj visszavonása esetén a visszavonás időpontját, valamint
- e) a díjról való lemondás esetén a lemondás időpontját.

(2) A díj adományozásával és visszavonásával kapcsolatos eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok biztosítása céljából a Bizottság tagjai részére az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból adat továbbítható. Az MMA Titkárságának a főtitkár által erre felhatalmazott köztisztviselője a nyilvántartásba jogosult betekinteni.

(3) A nyilvántartás az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a díj adományozásától – visszavonása esetén a visszavonástól, lemondás esetén a lemondástól – számított harminc évig tartalmazza.

28/J. § A díjjal járó életjáradék összegét és a díj adományozásával járó egyéb költségeket az MMA költségvetése tartalmazza.

28/K. § A díj adományozásával kapcsolatos eljárási szabályokról és a Bizottság működéséről e törvény keretei között az Alapszabály rendelkezik.”

20. §

Az MMA tv. 9/A. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„9/A. Felhatalmazó rendelkezés

28/L. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a rendes és a levelező tagokat megillető életjáradék mértékét, a folyósítására vonatkozó részletes szabályokat, valamint az életjáradékban részesített tag elhalálása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokra vonatkozó szabályokat rendeletben állapítsa meg.”

21. §

Az MMA tv. 11. alcíme a következő 30/A. §-sal egészül ki:

„30/A. § (1) A Nemzet Művésze-díj az első két alkalommal arra figyelemmel adományozható, hogy 2015. november 5-én a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 70 fő és ebből a Nemzet Művésze címmel

- a) 11 fő a színházművészet;
- b) 12 fő az irodalom;
- c) 10-10 fő a zeneművészet és a képzőművészet;
- d) 6-6 fő a filmművészet és az építőművészet;
- e) 3-3 fő a táncművészet és a népművészet;
- f) 7 fő az iparművészet; valamint
- g) 2 fő a fotóművészet

művészeti területen rendelkezik.

(2) A Bizottság tagjait a Bizottság elnöke és a kultúráért felelős miniszter első alkalommal 2014. március 31. napjáig kéri fel.”

22. §

Az MMA tv.

a) 1. § (1) bekezdésében az „és az iparművészettel” szövegrész helyébe az „az ipar- és tervezőművészettel”,

b) 7. § (1) bekezdésében az „A rendes tagok” szövegrész helyébe a „Rendes taggá választható” és a „művészek” szövegrész helyébe a „művész”,

c) 14. § *b)* pontjában az „Országgyűlés és a Kormány számára készülő beszámolókat” szövegrész helyébe az „5. § (1) és (2) bekezdése szerinti beszámolót és tájékoztatókat”,

d) 16. § (1)–(3) bekezdésében a „rendes tagok” szövegrész helyébe a „szavazati jogú tagok”,

e) 17. § (1) bekezdésében a „pontban” szövegrész helyébe a „pontjában” és az „a 14. § *ia)* alpont” szövegrész helyébe az „a 14. § *i)* pont *ia)* alpontja és *k)* pontja”,

f) 17. § (3) bekezdésében a „rendes tag” szövegrész helyébe a „rendes vagy levelező tag”,

g) 17. § (5) bekezdés *c)* pontjában a „bekezdésben” szövegrész helyébe a „bekezdéseiben”, továbbá a „beszámolókat” szövegrész helyébe a „beszámolót és tájékoztatókat”,

h) 17. § (5) bekezdés *g)* pont *ga)* alpontjában az „elidegenítéséről” szövegrész helyébe az „átruházásáról”,

i) 18. § (1) bekezdésében a „rendes tagjai” szövegrész helyébe a „rendes vagy levelező tagjai”,

j) 20. § (2) bekezdésében a „tagjait magába foglaló” szövegrész helyébe a „tagjait, valamint a közgyűlési képviselőket magába foglaló”,

k) 22. § (1) bekezdésében a „rendes tagok” szövegrész helyébe a „rendes vagy levelező tagok”,

l) 24. § (3) bekezdésében a „28. § (2) bekezdés” szövegrész helyébe a „28. § (3) bekezdése”, valamint

m) 27. § (14) bekezdésében az „a Magyar Államot” szövegrész helyébe az „az államot” szöveg lép.

23. §

(1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésekben foglalt kivétellel – 2014. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 5. § (2) bekezdése 2014. november 1-jén lép hatályba.

(3) A 19. §-nak az MMA tv. 28/B. § (2) bekezdését megállapító rendelkezése 2015. november 6-án lép hatályba.

24. §

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény *1. számú melléklet* 4. pontja a következő 4.27. alponttal egészül ki:

(Egyes tevékenységekhez kapcsolódóan adómentes:)

„4.27. A Nemzet Művésze-díj tárgyasult formája és a díjjal járó életjáradék.”

25. §

Hatályát veszti az MMA tv.

- a) II. Fejezet 4. alcíme,
- b) 17. § (4) bekezdésében az „és a társult szervezetek képviselőit” szövegrész, valamint
- c) 20. § (6) bekezdése.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja – a Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény (a továbbiakban: MMA tv.) preambulumaival összhangban – elsősorban a magas színvonalú művészi alkotómunka közösségi feltételeinek megerősítése és a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőinek személyes megbecsülése.

A művészi alkotómunka közösségi feltételeinek megerősítése

A Javaslat a 2011-ben megalakult Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) kultúrstratégiai szerepének megerősítése érdekében a 2012. év végén eszközölt kormányzati intézkedések folytatásaképpen – az MMA kezdeményezésére –, a köztestület Magyar Tudományos Akadémiával (a továbbiakban: MTA) egyenrangú státusza megteremtésének célját tartva szem előtt az MMA rendes és levelező tagjai jogegyenlőségének biztosítására, a köztestület társadalmasítására, továbbá művészetelméleti szakemberek köztestületi taggá választhatóságára tesz javaslatot.

A magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőinek személyes megbecsülése

A Kormány a 2012. év végén támogatásáról biztosította a köztestületet a Nemzet Művésze-díj megalapítása érdekében, majd úgy foglalt állást, hogy az új díj megalapítása – a köztestület keretei között az MMA tv. módosítása útján – az egyéb létező járadék jellegű művészeti szakmai elismerések integrálása nélkül szükséges. Ezen előzményekre figyelemmel a Javaslat a legkiemelkedőbb, elismert művészek méltó életkörülményeinek életjáradék formájában történő biztosítása céljából új művészeti díj – a Nemzet Művésze-díj – Országgyűlés általi megalapítását kezdeményezi.

Az új díj adományozása túlmutat a köztestület keretein, ugyanakkor mivel az új jogintézmény jól illeszkedik az MMA törvényben rögzített közfeladatainak ellátásához, a díj adományozásával kapcsolatos eljárás döntően az MMA szervezetére épül.

A Javaslat a *jogalkalmazás megkönnyítése* érdekében pontosítja továbbá az MMA tv. vagyongazdálkodásra irányadó rendelkezéseit.

Az MMA tv. Kormány által előirányzott – Nemzet Művésze-díj megalapításával összefüggő – módosításának előkészítése megfelelő alkalmat kínált az MMA tv. egyéb rendelkezéseinek pontosítást célzó felülvizsgálatára, szem előtt tartva a köztestület immáron kétéves működésének gyakorlati tapasztalatait.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat szerint az MMA szervezeti felépítése változik, tagsága bővül, a köztestület társadalmasítása jegyében a Javaslat új tagsági kategória az úgynevezett nem akadémikus tag bevezetését célozza a rendes és a levelező, valamint a tiszteletbeli és a pártoló tag mellett.

A módosítás az MMA tv. 8. §-ban javasolt új rendelkezéseikhez kapcsolódik, illetve szövegpontosító jellegű.

A 2. §-hoz

A módosítás az MMA tv. 5. §-ban javasolt új rendelkezéseikhez kapcsolódik, a vonatkozó részletes indokolást az 5. §-hoz fűzött indokolás tartalmazza.

A 3. §-hoz

A Javaslat egyik alapvető célja a köztestület társadalmasítása, amelynek jegyében a jogalkotó felülvizsgálta az MMA tv. társult szervezetre vonatkozó rendelkezéseit, figyelemmel a jelen javaslatban a cél szerint javasolt egyéb módosító rendelkezésekre is, különösen a nem akadémikus tagi minőség bevezetésére.

A Javaslat módosítja az MMA és az egyéb művészeti, különösen a civil szervezetek közötti együttműködést szabályozó törvényi rendelkezéseket, a társult szervezeti státusz és a társult szervezet képviselőit megillető jogok hatályon kívül helyezésével egyidejűleg (Javaslat 25. §-a), szem előtt tartva azt a körülményt is, hogy a hatályos MMA tv. 12. §-a alapján a közgyűlés ezidáig nem döntött társult szervezettel való együttműködésről.

Az MMA az MTA-hoz hasonló szerepkörű és súlyú művészeti köztestületként alakult. Azért, hogy az MMA ennek megfelelően tölthesse be szerepét, mint köztestület, fontos, hogy a művészeti élettel civil tevékenységi keretek között foglalkozó egyéb szervezetektől egyértelműen megkülönböztethető legyen; egyidejűleg kellő hangsúlyt kell kapjon azon feladata, hogy köztestületi minőségéből fakadóan, mint közérdekű közfeladatokat ellátó szerv, elsősorban az MTA-val és a külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel alakítson ki és ápoljon kiegyensúlyozott *partneri viszonyt*.

Az MMA az eddigi köztestületi működése során a civil szervezetekkel való együttműködésnek elsősorban – helyesen – más formáit (pályázati kiírások, támogatások stb.) alakította ki. Ennek a tevékenységnek a fenntartása és lehetőség szerinti bővítése kétséget kizáróan az MMA közfeladata, amelynek ellátásához ugyanakkor nem szükséges feltétel a társult szervezeti kategória fenntartása; e szervezetekkel való együttműködési jogviszonyt a köztestület szempontjából sokkal inkább a *támogató jellegű fellépés* jellemezheti.

A 4. §-hoz

A köztestület társadalmasítása

A Javaslat értelmében – a rendes és a levelező, valamint a tiszteletbeli és a pártoló tag mellett – új tagsági kategória alakul, a nem akadémikus tag.

Az 5-6. §-okhoz

Művészetelméleti szakemberek akadémikussá választása törvényi lehetőségének megteremtése

A Javaslat szerint az MMA rendes tagja lehet az a személy (is), aki a művészeti tevékenységgel kapcsolatos korszerű elméleti álláspontok ismertetésével és közvetítésével, tendenciák megfigyelésével, garanciarendszerek kidolgozásával kimagasló eredményeket és széles körű társadalmi elismertséget ért el.

A Javaslat alapján a *művészetelméleti* kérdésekkel (a művészeti tevékenységgel kapcsolatos korszerű elméleti álláspontok ismertetése és közvetítése, tendenciák megfigyelése, garanciarendszerek kidolgozása) az MMA, a *művészettudomány* (ún. Kunstwissenschaft, amely a művészet történetének eseményeiből absztrahálja és felmutatja a lényegét) tárgykörébe tartozókkal pedig az MTA foglalkozik; a két szervezet ekként határolja el a leendő akadémikusokkal szembeni tartalmi kritériumrendszert is.

A nem akadémikus tag, mint új tagi minőség bevezetésével a működés második évének végére a Magyar Tudományos Akadémia szervezeti felépítéséhez hasonlóan körvonalazódhat az MMA tagsága. Ezzel összefüggésben a Javaslat a levelező tagok számát 50 főben maximalizálja és – 2014. november 1-jei hatállyal – javaslatot tesz az MMA tv. olyan irányú módosítására, amely szerint rendes taggá kizárólag az MMA levelező tagja választható, azzal, hogy a levelező tagot legkorábban levelező taggá választását követő kettő év elteltével lehet rendes taggá megválasztani.

A 7-8. §-okhoz

A köztestület társadalmasítása keretében a Javaslat lehetőséget ad a még „akadémikusi szint”-et el nem érő művészek – és a Javaslat 5. §-ában foglaltakra figyelemmel művészetelméleti szakemberek – számára a köztestület munkájában való részvételre, amely körülmény hosszabb távon az akadémikus-utánpótlásban is szerepet játszhat.

A 9. §-hoz

A rendes és a levelező tagok jogállásának egységesítése

A Javaslat biztosítja a levelező tag számára a szavazati jogot az MMA közgyűlésében, továbbá az aktív és passzív választójogot a tisztségviselők megválasztásakor (kivéve: tiszteletbeli elnök). Ezáltal a levelező tag jogállása megegyezik a rendes tagéval.

A rendes és a levelező tagok jogegyenlőségének bevezetése esetére felmerült, hogy az MMA működésének kezdeti időszakában, illetve a taggá válás jelenleg irányadó feltételei hosszabb távú megőrzése esetére a rendes és a levelező tagi minőség objektíve nem (lesz) megkülönböztethető.

Ezért a Javaslat 5. § (2) bekezdése értelmében rendes taggá kizárólag az MMA levelező tagja választható, azzal, hogy a levelező tagot legkorábban levelező taggá választását követő kettő év elteltével lehet rendes taggá megválasztani.

Az új tagi minőség bevezetésével és a rendes és a levelező tagok jogegyenlősége megteremtésével a működés második évének végére az MTA szervezeti felépítéséhez hasonlóan körvonalazódhat az MMA tagsága.

Ezzel összefüggésben a Javaslat maximalizálja a levelező tagok számát (50 fő). [Javaslat 6. § (2) bekezdése]

A 10. §-hoz

Szövegpontosító javaslatok, részben a 17-18. §-okban foglaltakkal összefüggésben.

A 11. §-hoz

A rendes és a levelező tagok jogállásának egységesítésén, a nem akadémikus tag mint új tagi minőség bevezetésén alapuló rendelkezés.

A 12. §-hoz

A nem akadémikus tagot a közgyűlésben képviselő közgyűlési képviselő joga a közgyűlésben a rendes és a levelező tag jogaitól eltér; a közgyűlési képviselő a közgyűlés tagot érintő döntése során nem szavazhat.

A 13. §-hoz

A rendelkezés az MMA tv. 3. §-a és 7. §-a szerinti kiegészítésére épülő javaslat.

A 14. §-hoz

Az (1) bekezdés szövegpontosító jellegű, illetve összefügg a művészetelméleti szakemberek taggá választása lehetőségének megteremtésével, amelynek eredményeként az MMA nem kizárólag művészekből épülő személyegyesülés.

A (2) bekezdés értelmében a nem akadémikus tagot a tagozatban képviselő közgyűlési képviselő joga a tagozatban a rendes és a levelező tag jogaitól eltér; a közgyűlési képviselő a tagozat tagot érintő döntése során nem szavazhat.

A 15. §-hoz

A Javaslat a normavilágosság érdekében rögzíti, hogy az 50 millió forintot meg nem haladó egyéb kötelezettségvállalásról az elnök dönt.

A 16. §-hoz

A rendes és a levelező tagok jogállásának egységesítésén alapuló, illetve szövegpontosító rendelkezés.

A 17-18. §-okhoz

A Javaslattal célja a köztestület vagyona és gazdálkodására irányadó rendelkezések pontosítása, a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében, továbbá az MMA gazdálkodása tekintetében a többszintű belső szabályozás kizárása.

A 19. §-hoz

A Javaslattal célja a Nemzet Művésze-díj (a továbbiakban: díj) Országgyűlés általi megalapítása. A díj megalapításának célja a legkiemelkedőbb, elismert művészek méltó életkörülményeinek életjáradék formájában történő biztosítása.

Az elismerésből nem kizártak a jelenleg járadék jellegű díjjal elismert művészek (Nemzet Színészei, Magyar Mozgókép Mesterei, Magyar Állami Operaház Mesterművészei) – amennyiben az új díj feltételeinek eleget tesznek – azzal, hogy egyidejűleg csak egy díj (a Nemzet Művésze-díj) után járó rendszeres havi juttatásban részesíthetők. Részben e körülménnyel függ össze, hogy az életjáradék javasolt összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének huszonháromszorosa annak érdekében, hogy a díj megfelelően illeszkedjék az egyéb, központi költségvetés terhére finanszírozott művészeti elismerések rendszerébe.

A 20. §-hoz

Jogtechnikai jellegű módosító javaslat.

A 21. §-hoz

A Nemzet Művésze-díj bevezetéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezés. A Javaslattal az előirányzott 70 fős keretszám 2 év alatti feltöltéséről rendelkezik, egyidejűleg rögzítve a kiosztásra irányadó feltételeket (amelyekről a keretszám feltöltését követően az MMA elnöksége rendelkezhet).

A 22. §-hoz

A módosításokkal összefüggő, illetve a normaszöveget pontosító rendelkezések.

A 23. §-hoz

A jogszabályhely hatálybaléptető rendelkezéseket tartalmaz.

A 24. §-hoz

A Javaslát értelmében a Nemzet Művésze-díjjal járó életjáradék – a Kossuth-díjjal járó juttatáshoz hasonlóan – adó- és illetékmentes.

A rendelkezés új jogcímmel egészíti ki a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény *1. számú melléklet* 4. pontját, amely biztosítja a Nemzet Művésze-díj tárgyiasult formájának, valamint a díjjal járó életjáradéknak az adómentességét. A díj illetékmentességéről külön rendelkezés nem szükséges, mivel a művészeti célra juttatott ajándék illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 17. § (1) bekezdés *a)* pontja generálisan biztosítja.

A 25. §-hoz

A jogszabályhely hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

Az *a)* és *b)* pont a 3. §-ban foglaltakkal függ össze, a társult szervezeti státusz hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

A *c)* pont az MMA tv. 20. § (6) bekezdésének hatályon kívül helyezésére irányul: a rendes és a levelező taggá válás anyagi jogi feltételeit az MMA tv. teljes körűen tartalmazza.